

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023
Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54

Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) käyttö ja seuranta vuonna 2024

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1 Päivämäärä: 20.12.2023 Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54

Yksikkö:	Strategia ja kehittäminen	Hallinnollinen ohje	Julkinen
----------	---------------------------	---------------------	----------

Otsikko:	Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) käyttö ja seuranta vuonna 2024
Laatija(t):	Kristiina Nerg, Irma Ihalainen, Helena Mustonen, Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellisen yliopistotasoisien terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta
Vastuuhlö:	Kempainen Tatu
Hyväksyjä:	Juha Töyräs
Kuvaus:	Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) käyttöönoton, käytön ja seurannan kuvaus. Ohjeistus tutkijoille tutkimusrahoituksen käyttöön.

Sisällys

1 VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN KÄYTTÖ JA SEURANTA	3
1.1 Vastuut	3
1.2 Rahoituksen käyttöönotto ja käyttö	3
1.3 Rahoituksen käyttökohteet	3
1.4 Tutkimushenkilöstön palkat	4
1.5 Hallintokulut	5
1.6 Tutkimushankkeessa tapahtuvat muutokset.....	5
1.6.1 Rahoitussuunnitelman muutokset	5
1.6.2 Toteuttajaorganisaation muutos	6
1.6.3 Muut muutokset	6
1.7 Tutkimushankkeen raportointi.....	7
1.7.1 Raportointi	7
1.7.2 Julkaisutiedot.....	7
1.7.2.1. Julkaisutietojen ilmoittaminen.....	7
LIITTEET	9

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1 Päivämäärä: 20.12.2023 Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54

1 VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN KÄYTTÖ JA SEURANTA

1.1 Vastuut

Tutkimushankkeen toteuttajaorganisaatiolla on kokonaisvastuu tutkimushankkeille myönnetyn tutkimusrahoituksen käytöstä, seurannasta ja raportoinnista alueelliselle yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnalle. Toteuttajaorganisaatioiden sisäiset vastuut pohjautuvat ko. organisaation omiin ohjeisiin ja toimintatapoihin. Tutkimusrahoituksen saaja vastaa tutkimushankkeen käytännön toteutuksesta, rahoituksen käytöstä, seurannasta ja raportoinnista omalle VTR-kelpoiselle organisaatiolleen. **Tutkimusrahoituksen saajan tulee raportoida vuosittain tutkimushankkeensa etenemisestä ja tuloksellisuudesta Itä-Suomen alueelliselle yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnalle kunkin kalenterivuoden 31.10.2024 mennessä.**

1.2 Rahoituksen käyttöönotto ja käyttö

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee päätöksen yhteistyöalueiden saamasta valtion tutkimusrahoituksen määrästä alkuvuodesta. Aluehallintovirasto maksaa tutkimusrahoituksen kuukausittain alueelliselle yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnalle, joka välittää rahoituksen edelleen rahoitusta saaneiden tutkimushankkeiden toteuttajaorganisaatioille.

Organisaatiot jakavat rahat myönteisen rahoituspäätöksen saaneille tutkimushankkeille omien käytäntöjensä mukaisesti. Rahoituksen käyttöönotto, käyttö ja seuranta tapahtuvat organisaation omien käytäntöjen mukaisesti.

Ennen rahoituksen käyttöönottoa rahoituksen saaneella tutkimushankkeella tulee olla voimassa oleva toteuttajaorganisaation tutkimuslupa sekä tarvittaessa muut ko. tutkimushankkeen toiminnan kannalta keskeiset luvat ja lausunnot. Saatua tutkimusrahoitusta voi käyttää rahoituksen myöntövuoden lisäksi kahtena seuraavana kalenterivuotena ilman erillistä hakemusta.

1.3 Rahoituksen käyttökohteet

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023

Valtion tutkimusrahoitus on tarkoitettu käytettäväksi rahoitustasaannuksen hankkeen kuluihin hakemuksessa esitetyn kustannuserittelyn mukaisesti. Näitä kustannuksia ovat esimerkiksi tutkijoiden ja tutkimushenkilökunnan palkat, laite- ja materiaalihankinnat, ostopalvelut ja muut menot, esimerkiksi tutkimuskokoukset.

Dosentti- ja tohtoritason tutkimushankkeissa valtion tutkimusrahoitusta voidaan käyttää kuluihin, jotka aiheutuvat tutkijan/tutkimushenkilökunnan työskentelystä tai osallistumisesta suoraan nimenomaiseen tutkimukseen liittyviin Suomessa tai ulkomailla järjestettäviin seminaareihin, kongresseihin, konferensseihin, koulutuksiin ja tutkimuskokouksiin. Tutkimushenkilöstön matkakustannusten korvausten osalta noudatetaan KVTESin korvaussääntöjä. Potilaiden matkakustannusten korvaamisessa noudatetaan organisaatioiden omia ohjeita ja menettelyjä.

Väitöskirjatutkimushankkeessa tutkimusrahoitusta voidaan käyttää vain tutkijan omaan palkkaan. Jos väitöskirjahankkeeseen saatua rahoitusta on käyttämättä tohtoritutkinnon valmistumisen jälkeen, rahoituksen saaja voi käyttää jäljellä olevan rahoituksen samaan tutkimushankkeeseen liittyviin omiin palkkakuluihin.

Tutkimushankkeen alkuperäiseen kustannussuunnitelmaan on mahdollista tehdä rahoituksen käytön muutoksia, esimerkiksi rahoituksen kohdistaminen palkkojen sijasta materiaalihankintoihin (pl. väitöskirjatutkimushankkeet). Muutoksista vastaa tutkimusrahoituksen saaja.

1.4 Tutkimushenkilöstön palkat

Tutkimushenkilöstön palkkauksessa ja työajan määrittelyssä noudatetaan KVTESiä ja organisaatioiden omia ohjeita ja linjauksia. Palkkauksen perustana on korkeintaan viranhaltijan/työntekijän oman viran tai toimen tehtäväkohtainen palkka. Palkkauksen tulee vastata tutkimuksessa tehtävän työn vaatimustasoa. Tutkimusrahoituksen saanut hakija voi halutessaan työskennellä pienemmällä kuukausipalkalla, jolloin hän voi toimia tutkijana pidemmän jakson. Hakija sopii järjestelyistä esimiehensä kanssa.

Tehtäväkohtaisen palkan lisäksi maksetaan mahdollista työkokemuslisää (3 % tai 8 %) ja määrävuosilisää. **Henkilökohtaista lisää, joka on sidottu vakioviran/-toimen tehtäviin, ei makseta.**

Tutkimushankkeisiin palkattavien organisaation ulkopuolisten henkilöiden palkkaus voidaan rinnastaa vastaavatyypistä tehtävää kyseisessä organisaatiossa tekevien

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023

viranhaltijoiden/työntekijöiden palkkaan. Ulkopuolisten henkilöiden palkanmäärittelyä koskevissa kysymyksissä lisätietoja antaa oman organisaation HR-yksikkö.

Palkkakuluihin lisätään henkilösivukulut, jotka ovat yhteensä 40 % maksettavista nettopalkoista. Sivukulut sisältävät pakolliset, vapaaehtoiset ja laskennalliset sosiaalivakuutusmaksut, lomarahan ja laskennallisen sairausajan palkan. Valtion tutkimusrahoituksella ei voi maksaa muussa kuin nimenomaisessa tutkimushankkeessa VTR:lla rahoitetun työjakson aikana kertyneitä lomarahoja. Vuosilomat pidetään KVTESin mukaisesti. Organisaation ulkopuolisille henkilöille tutkimushankkeen aikana kertyneet vuosilomapäivät on pidettävä ko. hankkeen aikana.

Tutkimushenkilöstön työaikaseurannassa sekä lääkäreiden tutkijajaksolla tapahtuvassa päivystämisessä menetellään organisaation omien ohjeiden mukaisesti. Ns. keikkatöiden tekemistä ei kuitenkaan tutkijajakson aikana suositella. **Päivystyskorvauksia tai tutkijajakson aikana tehdyn ns. keikkatyön palkkaa ei saa maksaa valtion tutkimusrahoituksesta.**

Tutkimushenkilöstön työsopimukset tehdään organisaation omien käytäntöjen mukaisesti. Yhteistyössä tehtävissä tutkimushankkeissa työsopimus tehdään siihen organisaatioon, jossa tutkija/tutkimushenkilökuntaan kuuluva työskentelee. Organisaatio laskuttaa henkilön palkkakulut yhteistyötutkimushankkeen vastuuorganisaatiolta. Yhteistyöstä tulee tehdä organisaatioiden välinen yhteistyösopimus.

1.5 Hallintokulut

Tutkimushankkeen kustannuksiin sisällytetään tutkimustoiminnan yleishallinnolliset infrakulut, jotka saavat Itä-Suomen yhteistyöalueella olla korkeintaan 25 % tutkimushankkeelle myönnetystä valtion tutkimusrahoituksesta. Tutkimushankkeesta vastaava organisaatio määrittelee infrakulun suuruuden ja käytön itse. Yhteistyössä tehtävissä tutkimushankkeissa infrakulun perii tutkimushankkeesta vastaava organisaatio.

1.6 Tutkimushankkeessa tapahtuvat muutokset

1.6.1 Rahoitussuunnitelman muutokset

Mikäli valtion tutkimusrahoitusta saanut tutkimushanke ei toteudu suunnitellusti sen vuoden aikana, jolle rahoitus on myönnetty ja rahoitusta näyttää jäävän käyttämättä, siirtyy rahoitus käytettäväksi toiselle ja kolmannelle kalenterivuodelle automaattisesti. Kolmannen

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023

kalenterivuoden päättymisen jälkeen rahoitus ei enää ole käytettävissä. Käyttämättä jäänyt tutkimusrahoitus palautetaan jaettavaksi seuraavassa VTR-haussa. Jos aiemmin saatua valtion tutkimusrahoitusta ei ole otettu käyttöön, uutta rahoitusta ei tutkimushankkeelle voida myöntää.

Jos rahoituksen saanut tutkija irtisanoutuu yhteistyöalueen VTR-kelpoisesta organisaatiosta, tutkimushankkeelle myönnetty ja käyttöön otettu VTR voidaan siirtää samaisen tutkimushankkeen tutkimusryhmässä olevalle henkilölle. Tohtoritason hankerahoitusta saaneissa hankkeissa rahoitus voidaan siirtää tutkimusryhmässä mukana olevalle tohtorin tutkinnon suorittaneelle ja dosenttitason hankerahoitusta saaneissa hankkeissa tutkimusryhmässä mukana olevalle dosentille. Varojen siirrosta tehdään VTR-muutoshakemus. Lomake löytyy osoitteesta <https://pshyvinvointialue.fi/valtion-tutkimusrahoitus>.

Jos valtion tutkimusrahoitusta saaneen tutkimushankkeen budjetti ylittyy, voidaan ko. hankkeen rahoituksen kattamiseen käyttää samaan tutkimushankkeeseen saatua toista rahoitusta.

Muutosten tulee olla raportoitavissa. Kaikki siirto- ja muutospäätökset tallennetaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallinnoimaan asianhallintajärjestelmään.

1.6.2 Toteuttajaorganisaation muutos

Mikäli valtion tutkimusrahoitusta tutkimushankkeeseensa saanut hakija siirtyy toisen Itä-Suomen yhteistyöalueella sijaitsevan hyvinvointialueen palvelukseen rahoituskauden aikana ja jatkaa edelleen ko. tutkimushankkeen vastuuhenkilönä, voidaan rahoitus tarvittaessa siirtää organisaatiosta toiseen molempien organisaatioiden päätöksellä. Siirtoa haetaan VTR-organisaatiosiirohakemuksella, joka on saatavilla osoitteessa <https://pshyvinvointialue.fi/valtion-tutkimusrahoitus>. Uusi toteuttajaorganisaatio laskuttaa luovuttavalta organisaatiolta tutkimushankkeen käytettävissä olevat varat ja infrakulut. Infrakulut laskutetaan suhteessa tutkimushankkeella käytettävissä oleviin varoihin. Uusi toteuttajaorganisaatio päättää infrakulujen perimisestä hankkeelta omien käytäntöjensä mukaisesti.

Itä-Suomen yhteistyöalueelle myönnetty valtion tutkimusrahoitus ei ole siirrettävissä toiselle yhteistyöalueelle.

1.6.3 Muut muutokset

Tutkimushankkeissa tapahtuvissa, muissa kuin rahoitusta koskevissa muutoksissa, menetellään kunkin organisaation omien ohjeiden ja toimintatapojen mukaisesti.

1.7 Tutkimushankkeen raportointi

1.7.1 Raportointi

Rahoitusta saanut tutkija sitoutuu raportoimaan tutkimushankkeen etenemisestä ja tuloksellisuudesta vuosittain. Raportti toimitetaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen Tiedepalvelukeskukseen/Itä-Suomen yhteistyöalueen alueelliselle yliopistotasoisien terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnalle 31.10. mennessä vuosittain.

Jos rahoitusta saanut tutkija ei toimita vuosittaista raporttia 31.10. mennessä, jäljellä oleva rahoitus voidaan siirtää uudelleen jaettavaksi seuraavaan VTR-hakuun. Jos tutkija hakee uutta tutkimusrahoitusta eikä ole raportoinut edellisen rahoituksen käytöstä ja tutkimushankkeen etenemisestä, uusi tutkimusrahoitus voidaan evätä.

Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellinen yliopistollisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta raportoi tiedot tutkimushankkeiden tuloksellisuudesta ja laadusta sekä tutkimusrahoituksen käytöstä ja kohdistamisesta tutkimuksen eri painoalueille sosiaali- ja terveysministeriölle rahoitusvuotta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. ([Terveystietolaki 1326/2010.](#))

1.7.2 Julkaisutiedot

Julkaisuissa, joissa raportoidaan Itä-Suomen yhteistyöalueen organisaatiossa toteutetusta tieteellisestä tutkimuksesta, tulee **ilmetä kirjoittajan yhteys Itä-Suomen yhteistyöalueen organisaatioon (affiliaatio)**.

1.7.2.1. Julkaisutietojen ilmoittaminen

Valtion tutkimusrahoitusta saanut tutkija veloitetaan ilmoittamaan julkaisunsa Tiedepalvelukeskukseen JULKI-rekisteriin tallentamista varten. Julkaisutiedot julkaisupisteineen muodostavat osan valtion tutkimusrahoitusta saaneiden tutkimushankkeiden laadun ja tuloksellisuuden arvioinnista. Sosiaali- ja terveysministeriö hyödyntää tietoa arvioidessaan yhteistyöalueille myönnettävän valtion tutkimusrahoituksen euromäärää. Valtion tutkimusrahoituksella rahoitettavien tutkimushankkeiden tuloksellisuutta seurataan Pohjois-Savon hyvinvointialueen JULKI-järjestelmästä.

Tiedepalvelukeskus hakee julkaisutiedot suoraan PubMed –tietokannasta ja tunnistaa ne Itä-

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023

Suomen hyvinvointialueen organisaatioille. Tiedepalvelukeskus lähettää julkaisutiedot tarkastettavaksi yhteistyöalueen hyvinvointialueille. **Hyvinvointialueiden VTR-yhteyshenkilöt toimittavat tarvittaessa puuttuvien julkaisujen tiedot tiedepalvelukeskukseen tallennettavaksi puolivuositain.** Julkaisu- ja julkaisutietojen oikeellisuustarkastus tehdään tiedepalvelukeskuksessa ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen tieteellisessä kirjastossa.

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

LIITTEET

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023
Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54

LIITE 1 HENKILÖSTÖHALLINNON OHJEISTUS VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN (VTR) SAANEILLE POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUEEN TUTKIJOILLE

Tiedepalvelukeskuksessa tutkimushenkilöstön henkilöstöhallintoa hoitavat tiedepalvelukoordinaattori Niina Lappalainen (p. 044 717 4435, niina.lappalainen(at)pshyvinvointialue.fi) ja tiedepalvelusihteeri Anu Taskinen (p. 044 4611 530, anu.taskinen(at)pshyvinvointialue.fi).

Miten toimin, kun haluan työskennellä valtion tutkimusrahoituksella?

- Varmista, että tutkimuslupasi (ja rahoituksesi) on kunnossa
- Neuvottele tutkimusvapaa oman esihenkilösi kanssa
- Hae virkavapaa Ess- järjestelmässä alla olevan ohjeen mukaisesti, koodilla 72.

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023

B- palvelussuhde, poissaoloa A suhteelle (ns.VOV)

Jos työntekijä/viranhaltija siirtyy hyvinvointialueella toiseen yksikköön määräajaksi työhön, ja oma vakituinen palvelussuhde jää odottamaan alle, tulee vakituiselle palvelussuhteelle anoa poissaolo samalle ajalle kuin ns. B-palvelussuhde tehdään toiseen yksikköön.

Ensisijaisesti ko. poissaolon anoo työntekijä itse luovuttavalta esihenkilöltä, eli omasta vakituisesta tehtävästä. Toissijaisesti luovuttava esihenkilö tekee poissaolotallennuksen puolesta.

The image shows two screenshots of a web form titled 'Tapahtuman tiedot'. The form is for reporting an absence ('Poissaolot'). It includes fields for 'Tapahtumalaji' (set to 'Poissaolot'), 'Alkupäivä' (start date), and 'Loppupäivä' (end date). Below these are several radio button options for the reason of absence: 'Sairauspoissaolot', 'Perhevapaat', 'Työkykypoissaolot', 'Aktiivivapaat', 'Muut virka ja työvapaat', and 'Oman työnantajan muu tehtävä (VOV/VOT)'. In the top screenshot, the last option is selected, and a blue arrow points to it. The bottom screenshot shows the same form, but with the option 'Toisen vakanssin hoito (oma työnantaja)' selected, and a blue arrow pointing to it.

- Ilmoita tutkijajaksosta hyvissä ajoin ennen tutkijajakson alkamisajankohtaa (ajankohta, työaika-%, palkkaus, tutkimuksen nimi, tutkimustunnus ja kustannuspaikka) Tiedepalvelukeskukseen Niina Lappalaiselle ja/tai Anu Taskiselle
- Tiedepalvelukeskuksesta tehdään tutkijajakson ajaksi työsopimus ja tutkijalle ilmoitetaan, kun työsopimus on tehty.

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023
Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54

Miten toimin, jos haluan palkata tutkimukseeni työntekijän omalla valtion tutkimusrahoituksellani (VTR) (mahdollista dosentti- ja tohtoriluokassa)?

- Varmista, että tutkimuslupasi on kunnossa ja rahoitusta on riittävästi jäljellä (tässä voi auttaa oman alueesi tiedepalvelukoordinaattori)
- Voit sopia henkilön kanssa hänen työsuhteensa yksityiskohdista (nimike, ajankohta, työaika-%, palkkaus, tutkimuksen nimi, tutkimustunnus ja kustannuspaikka). Tarvittaessa palkkauksen määrittämisessä Niina Lappalainen ja/tai Anu Taskinen voivat avustaa.
- Tämän jälkeen ilmoita yllä olevat tiedot Tiedepalvelukeskukseen hyvissä ajoin ennen työsuhteen alkamisajankohtaa Niina Lappalaiselle ja/tai Anu Taskiselle.
- Mikäli henkilö ei ole PSHVA:n työntekijä, tulee hänen täyttää henkilötietojen ilmoituslomake (lomakkeen saa Tiedepalvelukeskuksesta). Mikäli henkilö työskentelee PSHVA:lla tulee hänen hakea virka-/työvapaa Ess-järjestelmästä koodilla 72 (ohje kohdassa ” Miten toimin, kun haluan työskennellä Valtiontutkimusrahoituksella?”)
- Tiedepalvelukeskuksesta tehdään työsopimus ja tutkijalle ilmoitetaan, kun työsopimus on tehty.

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

LIITE 2 RAPORTTIPOHJA VTR:N KÄYTTÖÄ

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023
Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54

Tutkijan tiedot

Nimi (tulee järjestelmästä)
Tutkimuksen nimi (tulee järjestelmästä)
Tutkijan organisaatio (tulee järjestelmästä)
Työ-/virkasuhteen voimassaolo

Tutkimuksen tiedot

Palkatun tutkimushenkilöstön organisaatiotiedot ja työ-/virkasuhteen voimassaolo
Tutkimuksen toteutusorganisaatio
Liittyykö johonkin toiseen hallinnoimaasi tutkimukseen; jos liittyy, mihin

Rahoitukseen liittyvät tiedot

Rahoitusvuosi (tulee järjestelmästä)
Rahoitusta käyttämättä
Tutkimustunnus
Kustannuspaikka

Tutkimushankkeen eteneminen

Tutkimushankkeen eteneminen (sanallinen kuvaus)
Julkaisut rahoituskauden aikana (ml. lehden arvioinnissa olevat)
Väitöskirjat (valmistuneet, keskeneräiset)
Uudet hoitosuositukset
Uudet hoitomenetelmät
Uusi tutkimusavaus
Muut (esim. keksinnöt)
Muu saatu/haettu rahoitus tähän tutkimukseen
Muu saatu/haettu rahoitus uudelle tutkimusavaukselle

Rahoituksen saajan on toimitettava raportti Tiedepalvelukeskukseen kunkin vuoden lokakuun loppuun mennessä. Raportin toimittamisesta lähetetään muistutusviesti. Unohtunut raportti johtaa käyttämättä olevan rahoituksen palautumiseen uudelleen jaettavaksi. Lisäksi uutta valtion tutkimusrahoitusta ei voida myöntää, jos raporttia aiemmin saadusta tutkimusrahoituksesta ei ole toimitettu.

Strategia ja kehittäminen/
Tiedepalvelukeskus

19.12.2023

Versio: 1
Päivämäärä: 20.12.2023
Hyväksyjä: Juha Töyräs, 19.12.2023 16:54